

811.163.3:811.135.1

Раду-Михаил Атанасов**ВЛИЈАНИЕТО НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
ВРЗ ГРАМАТИЧКАТА СТРУКТУРА НА МЕГЛЕНОРОМАНСКИОТ**

Апстракт: Во статијата се разгледува влијанието на македонскиот јазик врз мегленороманскиот. Со оглед на фактот што мегленороманската енклава е опкружена со претежно словенско / македонско население, кое е многу побројно, и влијанието на македонскиот врз мегленороманскиот било доста силно што се почувствувало како во фонетиката така и во морфологијата, лексиката и синтаксата. Така среќаваме македонски глаголски наставки кај глаголи од латинско потекло, појава на глаголски вид од словенски / македонски тип, бројни лексички заемки и калкирање според македонски модел и слично.

Клучни зборови: билингвизам, влијание, морфологија, лексика, синтакса

Мегленороманскиот е мала лингвистичка енклава расположена меѓу планините Пајак и Кожув. Таа денес е составена од седум села, од кои шест се наоѓат во Грција и само едно село во нашата земја. Таквата поделба датира по Првата светска војна, кога е поставена границата меѓу Грција и Кралството на Србите, Хрватите и Словенците. Во Грција останаа селата: Lumnîța (Љумница), Cupa (Купа), Oșii (Ошани), Birislăv (Бериславци), Lunđii (Лугунци) и Țărnareca (Црна Река), како и најголемото мегленороманско село Nănti, Nonti (Н(те)), насилно потурчено пред три века, чии жители се преселија во Турција по Грчко–турската војна од 1919 – 1921 година. Во нашата земја остана селото Uma (Хума) со влашко население и селата Конско и Серменин, тотално асимилирани од македонското население. Во педесеттите години од минатиот век жителите го напуштиле селото Ума и се преселиле во Гевгелија. Во лингвистиката мегленороманскиот, како впрочем и ароманскиот и истророманскиот, се

смета за историски дијалект на романскиот јазик. Мегленороманскиот е најмалку проучуван од другите јужнодунавски романски дијалекти. Прв што го проучувал е германскиот романист Густав Вајганд (Gustav Weigand: 1892). Во првата половина на 20 век подетален опис на мегленороманскиот даде Теодор Капидан (Th. Capidan : 1925-1935). За овој идиом интерес покажале и лингвистите Перикле Папахаци (Pericle Papahagi: 1900, 1902) и Јон- Аурел Кандреа (Ion-Aurel Candrea : 1923, 1924, 1927), а во последните педесет години подетални истражувања извршил Петар Атанасов (Petar Atanasov: 1990, 2002).

За да биде подложена граматичката структура на еден јазик под влијание на друг јазик, основниот предуслов е постоењето масовен билингвизам. Познато е дека фонетиката, лексиката и синтаксата се области на јазикот што се подложни на вакво влијание. Што се однесува, пак, до морфологијата, не биле сите лингвисти на мислење дека е возможно туѓо влијание во морфологијата на еден јазик, како што биле Антоан Меје, Лисиен Тениер, Едвард Сапир, додека, пак, други, како Хуго Шугард и Кристијан Сандфелд, имале спротивно мислење (M. Sala: 132-135). Мегленороманскиот, како и други идиоми, потврдува дека таквото влијание е возможно.

Македонски глаголски наставки во мегленороманскиот

Сегашното време на индикативот и на конјунктивот кај глаголите од првата конјугација, во говорите од селата Ошињ, Бирислав и Лунсињ, во прво и во второ лице, покрај латинските наставки *-u* и *-i*, примиле наставки *-m* и *-s* од македонскиот јазик: Така, глаголот *antru* „влегувам“ се употребува како *antruM*, *antriS* (влегуваM, влегуваШ); конј. *să antruM*, *să antriS* (да влезам, да влезеШ); *aflu* „наоѓам“: *afluM*, *afliS* (наоѓам, наоѓаШ), *să afliM*, *să afliS* (да најдам, да најдеШ).

Глаголски вид од словенски/македонски тип

Поради вековниот контакт меѓу мегленороманскиот и македонскиот јазик, влијанието на македонскиот било толку силно, што го зафатило и глаголскиот систем на мегленороманскиот, придобивајќи глаголски вид од македонски/словенски тип. Оваа појава е својствена само за истророманскиот (Ковачец: 1971), што бил под влијание на хрватскиот јазик, но и во мегленороманскиот под влијание на македонскиот. Сигурно дека во создавањето на оваа граматичка категорија значајна улога одиграл македонско-мегленороманскиот билингвизам, што во последниот век и половина

бил масовен. Според глаголскиот вид, глаголите во мегленороманскиот се делат на несвршени и свршени. Во категоријата несвршени влегуваат трајните и повторливите глаголи. Несвршените глаголи искажуваат дејство во тек на извршување, додека, свршените искажуваат целосно завршено дејство во даден момент (*scucní* „скокна“, *prášní* „прсна“) или, зависно, од значењето на префиксот, изразуваат дејство што се случило во даден момент на неговото извршување (*zāpurtǎ*, *zāpurtǝ* „занои малку“, *zāimnǎ* „заоди малку“), или искажуваат почеток или крај на дејството (*zǎcǎřǎ*, *zǎcǎřǝ* „почна, започна“, *dupurtǎ*, *dupurtǝ* „износи, носи до крај“). Искажувањето на глаголскиот вид се врши значи преку морфолошки средства, т.е. преку додавање префикси и инфикси. Истовремено, констатираме дека кај свршените глаголи постојат разлики по однос на извршувањето на дејствието, но сите овие разлики имаат еден заеднички именител во смисла на тоа дека изразуваат свршено дејство.

Итеративниот (повторливиот) вид изразува дејство што се повторува, било да е дејството несвршено или свршено.

Опозицијата несвршен:свршен вид

Глаголи позајмени од македонскиот јазик

Оваа опозиција се реализира на два начина. Кај некои глаголи од македонско потекло, како и кај оние што се образувани од ономотопеи, опозицијата несвршен – свршен вид се реализира преку промена на инфиксот –*čǎ* од несвршената форма, со инфиксот –*cn* од свршената форма. Други глаголи, пак, ја реализираат опозицијата несвршен – свршен вид, со додавање префикси од словенско македонско потекло, како *du-*, *is-*, *iz-*, *pǎ-*, *pri-*, *pru-*, *pu-* *zǎ-* на свршената форма. Некои од овие глаголи од македонско, турско или грчко потекло се само свршени, како што се: *cǎndisiri* “кандиса“, *buǰdisiri* “бојадиса“, *cǎlisiri* “поканува на свадба“, *dukimisiri* “осети, почувствува“, *plǎcniri* “плакне“, *puliiri* „полива“, *pulujiri* „положува“, *putiriri* “истеруава“, *uzǎviri* иако кај некои од нив границата меѓу свршен и несвршен глагол тешко се определува.

несвршен (имперфективен)

ǎlǎiri „бара во темнина“

brǎčǎiri “врти, меша во јадење“

buǰiri „пука со оружје“

crǎřčǎiri “крца, чкрипи“

~ свршен (перфективен)

– *ǎlniri* „става рака во“

– *brǎčniri* „става рака во вода, во некоја течност“

– *buǰniri* “пукна“

– *crǎřniri* “крцне со забите“

<i>frăcăliri</i> “фрка, сече“	– <i>frăcniri</i> “фркне, пресече“
<i>lăscăliri</i> “свети“	– <i>lăsniri</i> “светне“
<i>mrădăliri</i> “мрда“	– <i>mrădniri</i> “мрдне“
<i>pliscăliri</i> “плиска“	– <i>plisniri</i> “плисне“
<i>prăscăliri</i> “прска“†	– <i>prăsniri</i> „прсне“
<i>prătiscăliri</i> „притиска“	– <i>prătisniri</i> “притисне“
<i>scucăliri</i> “скока“	– <i>scucniri</i> „скокне“
<i>șlăpcăliri</i> „удира шамари“	– <i>șlăpniri</i> „удри шамар“
<i>triscăliri</i> „треска (врата)“	– <i>trisniri</i> “тресне (врата)“
<i>vicăliri</i> „вика“	– <i>vicniri</i> „викне“

И овие глаголи можат да добијат префикс (главно префиксот –*ză*), како во несвршената, така и во свршената форма, но во овој случај тие не го изразуваат толку глаголскиот вид, колку што почетокот на едно дејство, сфатено како моментално или како низа моментални дејствија. Така, имаме:

<i>zăscucăliri</i> „почнува да скока“ (трајно)	– <i>zăscucniri</i> „почнува да скока“ (моментално)
<i>zămrădăliri</i> “почнува да мрда“	– <i>zămrădniri</i> “мрдне“
<i>zăscrăcăliri</i> “почнува да срка“	– <i>zăsrăcniri</i> “сркна малку“
<i>duscucăliri</i> “завршува со скокањето“	– <i>duscucniri</i> “заврши со скокањето“†
<i>dusrăcăliri</i> “завршува со сркањето“	– <i>dusrăcniri</i> „заврши со сркањето“

Глаголи од македонско потекло што опозицијата несвршен – свршен вид ја реализираат со додавање префикси

<i>mutriri</i> “гледа“	– <i>z&mutriri</i> “погледнува, погледне“
	– <i>dumutriri</i> “догледа, не гледа повеќе“†
	– <i>primutriri</i> (med.) “прегледува, прегледа“
<i>pisiri</i> “пишува“†	– <i>zăpisiiri</i> “запишува, запише“†
	– <i>dupisiiri</i> 1. Завршува со пишувањето“.
	2. “се допишува“
	– <i>pripisiiri</i> “препишува“
<i>plătiri</i> “плаќа“	– <i>duplătiri</i> “доплатува, доплати“†
	– <i>priplătiri</i> „преплатува, плаќа
	повеќе од што треба“
<i>sădiri</i> „сади“	– <i>dusădiri</i> „досади, завршува со садењето“
	– <i>prisădiri</i> „пресадува“
	– <i>zăsădiri</i> „засадува малку“
<i>vădiri</i> “вади, полева“	– <i>zăvădiri</i> „завади малку“

- *duvǎđiri* „довади, заврши со вадењето“
- *izvǎđiri* „извади, заврши целосно со вадењето“
- *privǎđiri* „вади повторно“

Глаголи од латинско потекло

Кај глаголите од латинско потекло опозицијата несвршен – свршен глагол се реализира со додавање на префиксите *du-*, *is-*, *iz-*, *на-*, *-pri-*, *pru-*, *pu-*, *zǎ-*, како и на двојните префикси *grinǎ-*, *zǎrgi* во несвршената форма. Кај повеќето глаголи промената на видот повлекува битни модификации во значењето, така што за чисто видски опозиции можеме да зборуваме само од гледна точка на формата (Kovačec: 1971). Преземањето на глаголскиот вид од македонскиот јазик е постапка која придонела значително во збогатувањето на лексичкиот фонд на мегленороманскиот, како што ќе видиме подолу:

Несвршен

~ Свршен

ǎnṭileáziri „разбира“

- *zǎnṭileáziri* „разбира малку, дознава нешто“
- *dunṭileáziri* „разбира потполно“
- *prinṭileáziri (si)* „се разбраа, се спогодија повторно“

ǎnviṭári „учи“

- *zǎnviṭári* 1. „почнува да учи“. 2. поучи малку“
- *dunviṭári* „заврши со учењето“

bucurári (si) „се радува“

- *zǎbucurári (si)* „се зарадува“

cǎntári „пееч : чита“

- *zǎcǎntári* „почнува да пее, прочита малку“
- *ducǎntári* „заврши со пеењето / читањето“
- *prucǎntári* 1. „пропее“. 2. „прочита“
- *pricǎntári* „прочита повторно“

cǎṭári „фаќа“

- *zǎcǎṭári* „пофаќа; започнува“
- *ducǎṭári* „зафаќа, опфаќа“
- *nǎcǎṭán* „се нафаќа“
- *pricǎṭári* „опфаќа“

dǎrári „прави, гради“

- *zǎdǎrári* „направи, изгради (малку)“
- *dudǎrári* „заврши со градбата“
- *pridǎrári* „поправа, преработува“

dunári „бере, собира“

- *zǎdunári* 1. „почне да бере“ 2. „собира малку“.
- 3. „(со зам. во датив)“
- „се загрижува, собира во душата“
- *dudunári* „завршува со берењето, собере се“

durmíri „спие“

- *pridunári* 1. „бере повторно“ 2. „прибере
добиток дома“ 3. се прибира дома“
- *zăpridunári (si)* „се прибере, седи пристойно“
- *zădurmíri* „заспие“
- *nădurmíri* „се наспие“
- *pridurmíri* „преспие“
- *prudurmíri* „заспие“

făṭiri „прави“†

- *zăfăṭiri* 1. „поработи малку“ 2. „се тргнува на
страна“
- *dufăṭiri* „заврува (една работа)“
- *prifăṭiri (si)* „се преправа; претерува“
- măncári* „јаде“
- *nămăncári* „се најаде“
- *dumăncári* „дојаде“†
- *zămăncári (si)* 1. „почнува да јаде“ 2. „зајадува
некого“
- *prinămăncári* „се прејадува“
- *zămiturári* „почнува да мете; забележува“

miturári „мете,,

- *dumiturári* „дометува, домете“
- *primiturári* „преметува, мете повторно“
- *izmiturári* „измете“

ṭoárṭiri „преде“

- *zăṭoárṭiri* „почнува да преде“
- *duṭoárṭiri* „допреде, заврши да преде“
- *pritoárṭiri* „препреде, преде повторно“

treáṭiri „минува, поминува“ – *zătreáṭiri* „минува по некогаш“

- *năstreáṭiri* „надминува“
- *putreáṭiri* „поминува, истекува рок, сезона“
- *pritreáṭiri* „минува повторно“

turn½ri ʼsi• „се враќа“

– *z&turn½ri* свраќа / минува

понекогаш“

- *duturnári* „враќа целосн
- *printurnári* „преврте, превртува“
- *puturnári (si)* 1. „се повраќа, заздравува“†

ṭāpári „вика, се дере“

zīṭiri „вели, кажува“

2. „одговара безобразно, непристојно“.

3. „повраќа“

– *pruṭāpári* „почнува да викаа, да се дере“

– *zāṭāpári* „завика“

– *rāṣṭāpári (si)* „се развика“

– *zāzīṭiri* „вели / кажува малку“

– *prizīṭiri* „вели / кажа повторно“

Интересно е да се обележи фактот дека овие префикси од словенско / македонско потекло се многу продуктивни во мегленороманскиот, опфаќајќи и глаголи што во македонскиот јазик не можат да бидат употребени (Конески: 1965). Еве неколу примери за потврда на оваа констатација:

vṇári „има“ – *zāvṇári* „има малку“: *zāári criscút gārniṣóru dúpu ṭi-l vādím* ‘има малку пораснато (пораснала) пченката по вадењето; *si zāvṇá dus ān Sārúnă la sór-sa* „има одено малку (неколку пати) во Солун, кај сестра му“.

vṇári „има“ – *duvṇári* (во негативна форма• „нема доволно, му недостига“ : *nu duvṇá pári sǎ-u plătească casa*, немаше доволно пари да ја плати куќата.

Глаголи што станале повратни

Под влијание на македонскиот јазик, некои глаголи од латинско потекло, како и нивните деривати што не се повратни, во мегленороманскиот преминале во категоријата на повратни глаголи, како на пример:

rṣḍiri *Í rTMdiri (si)* „се смее“ : *nu ti rṣḍi c& nu-% di rṣḍiri* *Í nu ti rTMdi c& nu-% di rTMdiri*, (rom.) *nu r(de c& nu e de r(s* (не се смеј зошто не е за смеење); *rṣḍi`-v& Í r<sup>TM</sup>di`-v& ṭi vo%, c¹/₂ri v& z&p&r¹/₂ṭi*, *r(de`i ṭi voi*, *cine v& opre ṭe* (смејте се и вие кој ви брани); *c& mi vizú`i dar si z&rṣsi* *Í z&rTMsi ṭi &> zisi* : *nu si d¹/₂r& ṭi Í ṭa*, *c(nd m-a v&zut ce fac`dreg•, începu s& r(d& ṭi mi-a zis* : *nu se face a ṭa* (кога ме виде што правам се насмевна и ми рече: не се прави така) ; *z&r&di-ti* *Í z&r<sup>TM</sup>di-ti s-`i-+ ved dín`i+*, *r&de pu`in ca s&-`i v&d dín`ii* (насмевни се да ти ги видам забите)..

rugári „се моли“ (cu pronumele la dativ): *ă-ṭ-mi rog, jăl si-ń zăjuṭ*, te rog, vino să mă ajuṭi puṭin (ти се молам, дојди да ми помогеш малку•.

Прилози што примат македонски наставки

Некои именки со определен член, кои функционираат како прилози, под влијание на македонскиот јазик примиле наставка –ta:

zúṓṓ → *zúṓa* și *zúṓta* „дента, во текот на денот“: *zúṓta sirbim și noăpṓṓa durmím* (според мак. диал.) ден → дента: дента работиме и ноќе спиеме: *júnsim zúṓta în Bucureșṓ pri la ṓínṓi satu*, (мак. диал. стигнавме дента во Букурешт околу пет часот•.

seára → *seára* și *seárta* „вечерта“: *seára / seárta mi culcu curún, cu gálínli*, вечерта си легнувам рано, со кокошките•; *seárta nă dunăm la căvineu ál Stéfca*, (мак. диал.) вечерта се собираме во кафеаната на Стефан.

dimineáṓ → *dimineáṓa* și *dimineásta*, *dimineáṓta* „утринта, утрото, наутро“: *dimineásta mi scol ántṓ ṓi si áncṓeáscă sṓáṓili*, утринта / утрото / наутро наутро станувам пред да изгрее сонцето; *dimineáṓta, cṓn mi scol, mi spel, mănánc și mi duc s-lă dișclid dukánu*, утрото, кога станувам, се мијам, јадам и одам да го отворам дуќанот.

măntiză → *măntiza* și *mṓjnísta* „утредента, следниот ден“†: *mṓjnísta si dúsi uṓmu la mṓrá si máṓnă grṓn*, утредента отиде човекот на воденица да меле пченица“; *mṓjnísta áră nă vizúm án tuláriṓti*, „утредента пак се видовме на сред село“.

Поретко можат да се сретнат и формите *veárăta* “лете, летото“, *járnăta* “зиме, зимата“.

Герундивот со македонска наставка

Герундивот од дакоромански тип, со извесни модификации во смисла на тоа дека во разните мегленоромански говори се јавува со суфиксите *-ăra*, *-ura*, *-urlea*, се среќава во мегленороманскиот, но во посведена мера и кај одреден број на глаголи. Така, од глаголот *căntári* “пее, чита“ имаме герундивни форми *cănăndurleá*, *căntṓndăra*. Еве и кај некои други глаголи: *îmnăndurleá*, *ămnăndura* „одејќи“, *lăgăndurleá*, *lăgṓndăra*, *lăgṓndura* „трчајќи“ *plăngăndurleá*, *plăngṓndăra* „плачејќи“, *stiníndurleá*, *stinindăra* “стенкајќи“.

Герундивот во мегленороманскиот имитира и една форма од македонскиот јазик, т.е. инфинитивот со значење на именка, пред кој стои предлогот *cu*: *cu căntári*, *cu fuzíri*, *cu lăgári*, *cu sirbíri* (мак. со пеење, со бегање, со трчање, со работење). Овој тип на изразување на герундивот во македонскиот јазик е својствен за народните говори. Најчесто герундивот се изразува преку таканаречениот глаголски прилог што завршува со суфиксот *-ajki*, *-ejki*: *читajki*, *пееjki*, *одеjki* и тн. Овој суфикс навле-

гол во мегленороманскиот говор од Црна Река, каде што формирал една хибридна форма на герундив: глагол од латинско потекло + македонски суфикс. Така, во овој говор среќаваме герундивни форми, како, *čántáǵi* “пеејќи“ *nirđeǵi* “одејќи“, *ṭāséǵi* “ткаејќи“.

Местото на придавката

Придавката во мегленороманскиот, како и во дакороманскиот, па и во сите романски јазици, најчесто стои по именката. Сепак, под влијание на македонскиот јазик мегленороманскиот отстапува од ова правило и бројни се случаите кога придавката се наоѓа пред именката. Не е исклучено дека ова се должи и на влијанието на грчкиот јазик, во кој истата топка се среќава како и во македонскиот јазик. Еве неколку примери:

Ṭeǵstǵ-i ítrǵ feǵátǵ, nu si minčunǵ licșor, „оваа е итра девојка не се лаже лесно“.

Z-dúsi si dúnǵ niști uscǵti drǵmi di si prǵndim foc „отиде да набере малку суви гранки за да го запалиме огнот“.

Dúpu mǵltǵ innǵri júnsim ǵn un mǵri cǵsǵbǵ, „по многу одење стигнавме во еден голем град“.

Tǵni s-ti fǵtsim nivǵstǵ la nuǵstru fituǵr „тебе ќе те земеме за невеста на нашиот син“.

Nǵpta tricú mijlucǵna fǵtǵ pri lǵngǵ ǵǵl și-ǵ zǵsi. “потоа помина средната ќерка покрај него и му рече“

Во конструкциите **придавка + именка** определувањето со позиционен член го следи македонскиот модел:

Din treǵ fraṭ sǵldi mǵriǵi frati ra ǵnsurat, од тројцата браќа само големиот брат беше женет.

Minuṭǵ pitliǵǵn ǵl' lǵǵzim și-l' púnim ǵn lǵnti gǵǵbi, ситните домати ги делиме и ги ставаме во други гјјби.

Dóil' fraṭ si sculǵu dimineǵsta și si duṭǵǵu la lov ǵrǵ micu frǵti rǵmǵneǵ s-oǵ vǵǵǵlǵ cǵsa, двајцата браќа наутро стануваа и одеа на лов а малиот брат остануваше да ја чува куќата.

Mica sóra ra di tǵǵti mǵ mușǵtǵ și dǵntru ṭea ṭeǵlilǵntili surór oǵ cǵscǵndisǵu și vǵǵǵu s-oǵ mǵǵǵǵ, малата сестра беше најубава од сите и затоа тие другите и завидуваа и сакаа да ја погубат.

Глаголот *vǵǵi* употребен безлично

Една друга особеност на мегленороманскиот е изразувањето на постоење нешто во време и во простор со глаголот *vǵǵi* „има“, употребен

безлично, а не со глаголот „сум“ како во дакороманскиот. Третото лице во еднина од овој глагол, употребено безлично во презент *ári*, во имперфект *vęa*, во минатото прекажано време *vut-ău*, во идното време и во сегашното време од конјуктивот *si áibă*, во презумтивот *vă vęári* е со значење на „е, постои, се наоѓа“. Појавата е позната и во другите балкански јазици (во македонскиот, бугарскиот, ароманскиот, грчкиот) и во западните романски јазици. Еве неколку примери:

La mărđina di ágru ári un mări árburi, на ивицата од нивата **има** еден голем даб.

ári un mes di căn nu nă vem vizút(ă), **има** месец дена откако не сме се виделе.

ăcu nu vęa vint(u), nu puteám si vinturám / vinturóm, ако **немаше** ветар не можевме да вееме.

un văcăt nu vęá țiva ți si cumpăr, едно време **немаше** ништо што да купиш.

fíoru si dus-ău la ună căsă ȝu vut-ău feătă di măritári, детето отишло во една куќа каде **имало** девојка за мажење.

ȝási fum din țea căsa, vă vęári ȝámiń ți ȝiȝes clo / cola, излегува чад од куќана, **ќе да има** луѓе кои живеат таму.

nu știu dăli si áibă vrin om cări si pőátă si-l zăjută, неznam дали **ќе да има** некој човек што ќе може да му помогне.

Заклучок

Контактот меѓу мегленороманскиот и македонскиот јазик досега не е посебно разгледуван. Влијанието на македонскиот врз мегленороманскиот е особено силно, поради тоа што мегленороманската енклава е опкружена со македонски населби и тоа влијание не се одразило само врз јазикот, туку и врз материјалната и духовната култура на Мегленороманците. Обичаите, облеката, начинот на животот, песните и приказните се идентични со оние на Македонците. Тоа влијание било уште посилено во говорот на жителите од селото Ума, што се наоѓа во нашата земја, а нивната преселба во градот Гевгелија, каде што речиси сите бракови се мешани, доведе до напуштање на мајчиниот јазик. За тоа придонесе и образованието, што по Првата светска војна се одвивало на српски, а по Втората светска војна на македонски јазик. Мегленороманскиот е на пат да исчезне. Проблемот што го разгледуваме во оваа статија е овозможен од бројните анкети што ги извршивме меѓу мегленороманското население што уште се служи со мајчиниот јазик и примерите што се дадени се наши белешки од тие анкети.

Користена литература

- Конески, Б. 1965. *Историја на македонскиот јазик*, Кочо Рацин-Скопје, Прогрес – Белград, 144.
- Atanasov, P. 1990. *Le mégléno-roumain d nos jours*, Helmut Buske Verlag, Hambourg.
- Atanasov, P. 2002. *Meglenoromâna astăzi*, Editura Academiei Române, București.
- Atanasov, P. *Atlasul lingvistic al dialectului meglenoromân* 'ALDM', I 1908, II 1913, III 1015. Вкупно 1815 карти.
- Atanasov, P. 2022. *Dictionarul dialectului meglenoromân actual. General și etimologic* 'DDMA', Editura Academiei Române, București.
- Atanasov, R.M. 2016. *Meglenoromâna actuală în contextul limbilor balcanice*, Editura Etnologică, București.
- Candrea, I.A. 1923. *Viața peșteră și la meglani*, GrS, 1:1.
- Candrea, I.A. 1924. *Texte meglenoromâne*, GrS, 1:2.
- Candrea, I.A. 1927. *Glosar megleno-român*, GrS, 3:1.
- Capidan, T. 1935. *Meglenoromânii*, București, I. 1925, II. 1928, III.
- Kovaec, A. 1971. *Descrierea istoromânei actuale*, Editura Academiei R.S. România, 1971, p. 127.
- Papahagi, P. 1900. *Românii din Meglen*, București.
- Papahagi, P. 1902. *Meglenoromânii, studiu etnografico-filologic* I-II, București.
- Sala, M. 1997. *Limbi în contact*, Editura științifică, București, pag.132-135.
- Weigand, G. 1892. *Vlach-Meglen*, Eine ethnographisch-philologische untersuchung, Leipzig.

Atanasov Radu Mihail

THE INFLUENCE OF MACEDONIAN LANGUAGE ON THE GRAMMATICAL STRUCTURE OF MEGLENO-ROMANIAN

Abstract

The paper examines the influence of the Macedonian language on Megleno-Romanian. In view of the fact that Megleno-Romanian is an enclave surrounded predominantly by more numerous inhabitants of Macedonian descent it is natural that Macedonian exerted a strong influence on Megleno-Romanian language on phonetic, morphological, syntactic and lexical levels. The loans from Macedonian include verbal endings with verbs of Latin origin, morphological markers of aspect distinction and a large number of lexical loans and calques that follow the Macedonian pattern.

Key words: bilingualism, influence, morphology, syntax, lexis